

Argentiinalaisen Quinon *Mafalda* kuuluu eittämättä maailman päivälehtistriipien kirkkaimpaan kärkeen. Albumeiksi tätä sarjaa on koottu Suomessa jo aikaisemminkin, mutta varsinkin Quinon tuotellaisuuden huomioon ottaen on Jalava jälleen kerran tehnyt kiltisti tuodessaan näitä herkkuja kansissa ulottuvillemme.

Mafalda lienee ainoita sarjakuvia maailmassa, missä yhteiskunnalliset ongelmat sekä globaalisella että etelä-amerikkalaisen todellisuuden tasolla pystytään esittämään yhtä aikaa sävyttävästi ja maukkaan humoristisesti. Mafaldan huumori ei ahdisti, koska se on koko ajan niin kepeän oivaltavaa – vaikka se käsitteellisesti ydinsodan uhkaa tai maailman nälkää.

Mafaldan viehätys pohjautuu hyvin pitkälle samoihin tekijöihin kuin millä Charles M. Schulzin *Tenavat* ovat olleet pinnalla vuosikymmeniä: persoonalliset lapset liukuskelevat omissa maailmassaan, joka on toisaalta voimakas heijastuma aikuisten maailmasta, toisaalta hyvin aidosti nimenomaan lasten maailma. Kummassakin sarjassa lapset ovat eräänlaisia epälapsia; hyvin aforistisia ja aikavia. Ja kumpikin sarja käyttää suurelta osin voimavaraansa karrikkoituja luonnetyyppejä.

Tässä vertailussa Mafalda on mielestäni vahvoilla ainakin yhdessä suhteessa: jokainen strippi on yksinäänkin toimiva kokonaisuus, jonka huumori ei perustu samalla tavalla yhden teeman variointiin kuin usein Schulzilla. Mafaldan maailmaan on helpompi astua sisään; se ei ole yhtä äärimmillen tyylitelty kuin *Tenavien* maailma. Ja niin ihastuttavia kuin *Tenavat* ovatkin, Mafaldan hahmojen elämänläheisyys aina raadollisuuteen asti tekee niistä vähemmän paperilta maistuvia.

Mafalda ei suinkaan ole sataprosenttisesti yhteiskunnallinen sarja. Quino operoi monella eri vitsityydyllä, joista tärkeimmät ovat Mafaldan maailmantilahuolien ja argentiinalaisen todellisuuden lisäksi universaalinen ympäristökritiikki – esimerkiksi pohdinnat koululaitoksesta ja massakulttuurista – sekä lasten oma maailma, oma perspektiivi tapahtumiin.

Erinomaisten hauskoja ovat poikkeuksetta lapsihahmojen luonteita valottavat sarjat: Manoliton isällä on kauppa, ja Manolito on siis väsymätön markkinamies ja ekonomisten arvojen syvälinen tuntija; Felipe taas on hiukan surkea, mutta empaattinen ja tunteikas nököhammas, jolla on mitä vilkkain mielikuvitus; ja Susanita on kaikkien naisellisten heikkouksien raiostuttava ruumiillistuma. Mafalda itse on vanhempansa välillä epätoivon partaalle ajava, maalaisjärjellä suurvaltapolitiikkaa kritisoiva lapsifilosofi. Mutta Quinon skaa-la ei pääty edes tähän – hän tekee silloin tällöin strippejä vain mahtavien visuaalisten oivallusten turvin.

Jos Mafaldasta on etsimällä etsittäviä heikkouksia, on tiettyjen teemojen toisto – varsinkin albumimuodossa, kun strippejä lukee isoina annoksina – hiukan häiritsevää. Eipä silti, harvoin saa käsiinsä stripialbumin, jossa vähintään joka sivulla tulee naurettua ääneen.

Tiukkaa yhteiskunnallista realismia...

Visuaalinen oivallus Quinon tapaan.

Mafaldan vanhemmat ovat sarjojen keskeisiä henkilöitä, jotka joskus saavat koko stripin käyttöönsä – niinkuin tässä erinomaisessa oivalluksessa.

Luonnekuvia: Manolito...

ja Miguelito.